

Η ΔΙΑΤΡΟΦΗ ΤΟΥ ΒΡΕΦΟΥΣ

2

Ἄντενδείξεις καὶ ἐμπόδια θηλασμοῦ

Παρ' ὅλα τὰ πλεονεκτήματα τοῦ μητρικοῦ θηλασμοῦ, ἐν τούτοις ὑπάρχουν περιπτώσεις καθ' ἃς εἴμεθα ὑποχρεωμένοι νὰ διακόψωμεν αὐτὸν προσωρινῶς ἢ ὀριστικῶς.

Αἱ περιπτώσεις αὐταὶ εἶναι αἱ κατωτέρω :

1. Ὁξεία νοσήματα (πνευμονία, σηψαιμία, ὀξεία νεφρίτις, κ.ἄ.). Κατὰ τὴν διάρκειαν τῶν ἀνωτέρω νόσων καλὸν εἶναι νὰ διακόπτεται προσωρινῶς ὁ θηλασμός. Κατὰ τὸν χρόνον ὅμως αὐτὸν καὶ ἐφ' ὅσον ἐπιθυμοῦμεν νὰ διατηρήσωμεν τὸ μητρικὸν γάλα, θὰ πρέπει νὰ ἀφαιρῆται τοῦτο δι' ἀμέλξεως.

Ὅσον ἀφορᾷ τὰς λοιμώδεις νόσους ὡς ἡ ἰλαρά, παρωτίτις, ἐρυθρά, ἀνεμευλογιά κ.ἄ., ἡ μήτηρ δύναται νὰ θηλάξῃ τὸ βρέφος, διότι δὲν ὑπάρχει κίνδυνος μόλυνσεώς του, ὡς ἐκ τῆς ὑφισταμένης ἀνοσίας κατὰ τὸ πρῶτον ἐξάμηνον. Τοῦτο ὅμως δὲν ἰσχύει προκειμένου περὶ τοῦ κοκκύτου. Ἐὰν ἡ μήτηρ νοσῇ ἐξ αὐτοῦ, ἐπιβάλλεται ἡ ἄμεσος ἀπομάκρυνσις τοῦ νεογνοῦ ἀπὸ τῆς στιγμῆς τῆς γεννήσεως, διότι τοῦτο στερεῖται ἀντισωμάτων. Εἰς περιπτώσιν ὅμως ὅπου ἡ μήτηρ ἐμφανίση κοκκύτην ἀργότερα, τότε ἡ ἀπομάκρυνσις τοῦ βρέφους εἶναι τελείως περιττή, διότι ἤδη τὸ βρέφος ἔχει μόλυνθῆ πρὶν ἀκόμη διαπιστωθῆ ἡ νόσος.

2. Φυματώσις. Ἐπὶ περιπτώσεων νοσήσεως τῆς μητρὸς ἐκ φυματώσεως ἐπιβάλλεται ἀπολύτως ἡ ἀπομάκρυνσις τοῦ νεογνοῦ ἀπὸ τῆς στιγμῆς τῆς γεννήσεώς του. Δυνάμεθα ὅμως νὰ χορηγήσωμεν τὸ γάλα τῆς μητρὸς κατόπιν ἀμέλξεως του, διότι τοῦτο εἶναι στείρον μικροβίων φυματώσεως.

3. Σύφιλις. Μήτηρ συφιλιδικὴ ἀπὸ τῆς ἐγκυμοσύνης δύναται νὰ θηλάξῃ τὸ τέκνον της, διότι τοῦτο εἶναι ἤδη συφιλιδικόν. Ἐπὶ περιπτώσεων ὅμως καθ' ἃς ἡ μόλυνσις αὐτῆς ἐπετελέσθη βραδύτερον, τότε ἐπιβάλλεται ἡ διακοπὴ τοῦ θηλασμοῦ, διότι ἡ μόλυνσις τοῦ βρέφους εἶναι πιθανὴ (ραγάδες θηλῶν).

4. Χρόνια νοσήματα. Ὡς τοιαῦτα θεωροῦνται ἡ καρδιοπάθεια, χρόνια νεφρίτις, νέφρωσις, βαρεῖαι ἀναιμίαι, σακχαρώδης διαβήτη κ.ἄ. Εἰς πάντα τὰ ἀνωτέρω νοσήματα ἡ διακοπὴ ἢ συνέχισις θὰ ἐξαρτηθῆ ἐκ τῆς βαρῦτητος τῆς καταστάσεως τῆς μητρὸς, ἢ ἐκτίμησις τῆς ὁποίας δέον νὰ ἐπαφίεται εἰς τὸν εἰδικὸν ἰατρόν.

5. Ἡ ἐγκυμοσύνη. Ἐὰν ἡ μήτηρ καταστῆ ἐγκυος καθ' ὃν χρόνον θηλάζεται, εἶναι προτιμότερον νὰ διακοπῆ ὁ θηλασμός, διότι, ὡς παραδέχονται, ἐκτὸς τοῦ ὅτι ἐπέρχεται ἐλάττωσις τοῦ ποσοῦ τοῦ γάλακτος, συγχρόνως ὑπάρχει καὶ ἡ πιθανότης προκλήσεως συσπάσεων τῆς μητρὸς καὶ ἀποβολῆ.

6. Ἡ ἐμμηνος περίοδος. Πολλοὶ ἐκ τῶν μητέρων καθ' ὃν χρόνον θηλάζονται δὲν ἔχουν περίοδον. Ὑπάρχουν ὅμως ἀρκεταὶ περιπτώσεις καθ' ἃς ἡ περίοδος ἐμφανίζεται εὐθὺς μετὰ τὸν τοκετὸν ἢ ὀλίγους μῆνας ἀργότερον. Εἰς τὴν περίπτωσιν αὐτὴν ἡ ἐμφανιζομένη ἀνησυχία τοῦ βρέφους ἀποδίδεται εἰς τὴν ἐλάττωσιν τοῦ ποσοῦ τοῦ γάλακτος καὶ οὐχὶ εἰς ποιτικὴν μεταβολήν. Συνεπῶς ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον ἐνδείκνυται ἐνταῦθα εἶναι ἡ προσθήκη καὶ ξένου γάλακτος καὶ οὐχὶ ἡ διακοπὴ τοῦ θηλασμοῦ.

7. Ἡ ἐπιληψία, ἡ σχιζοφρένεια καὶ αἱ ἄλλαι ψυχοπάθειαι. Δὲν ἀποτελοῦν ἀντένδειξιν θηλασμοῦ, ἐφ' ὅσον βεβαίως λαμ-

βάνονται προφυλακτικὰ μέτρα προστασίας τοῦ βρέφους ἐκ τραυματισμῶν.

8. *Τοπικαὶ ἀνωμαλίαι τῶν μαστῶν.* Ἰκανὸς ἀριθμὸς θηλαζομένων μητέρων ἐμφανίζει ραγάδες τῶν θηλῶν, αἱ ὁποῖαι, ὡς ἐκ τοῦ ἄλλου, δημιουργοῦν πρόβλημα θηλασμοῦ τοῦ βρέφους. Εἰς τὰς περιπτώσεις αὐτὰς συνιστᾶται προσωρινὴ διακοπὴ τοῦ θηλασμοῦ μέχρις ἐπουλώσεως τῶν ραγάδων, δυνάμεθα ὅμως νὰ χορηγῶμεν εἰς τὸ βρέφος τὸ γάλα τῆς μητρὸς κατόπιν ἀμέλξεώς του. Ἐπὶ περιπτώσεων ὅμως καθ' ἃς ἔχει δημιουργηθῆ ἀπόστημα τοῦ μαστοῦ, εἶναι προτιμότερον νὰ διακόπτεται ὁ θηλασμός, διότι ὑπάρχει κίνδυνος μόλυνσεως τοῦ βρέφους.

9. *Διάφορα νοσήματα.* Διάφοροι λοιμώξεις, ὡς ἡ γρίπη, ἀμυγδαλίτις κ.ἄ., ἐνῶ θεωροῦνται ἀσήμαντοι διὰ τοὺς ἐνηλικίους, δύνανται νὰ ἔχουν σοβαρὰς συνεπειάς διὰ τὸ βρέφος, δι' ὃ πρέπει νὰ λαμβάνονται αἱ σχετικαί, διὰ προσωπίδος, προφυλάξεις κατὰ τὴν ὥραν τοῦ θηλασμοῦ, ἐνῶ κατὰ τὰς ὑπολοίπους ὥρας καλὸν εἶναι νὰ ἀπομακρύνεται τὸ βρέφος.

10. *Κωλύματα προερχόμενα ἐκ τοῦ βρέφους.* Οὐχὶ σπανίως τὰ βρέφη ἐμφανίζουν διαφόρους ἀνατομικὰς ἀλλοιώσεις, αἵτινες ἀποτελοῦν κώλυμα θηλασμοῦ. Αἱ κυριώτεραι ἐξ αὐτῶν εἶναι ἡ λυκοστομία καὶ ἡ λαγωχειλία. Ἐκτὸς αὐτῶν ὅμως καὶ βρέφη ἐμφανίζοντα συμπτώματα ἐγκεφαλικῆς αἰμορραγίας ἢ ἄλλας παθολογικὰς καταστάσεις, ὡς π.χ. μυκητώδη στοματίτιδα, νωθρότητα κ.ἄ. ἀδυνατοῦν νὰ θηλάσουν. Εἰς ὅλας τὰς ἀνωτέρω περιπτώσεις ἐπιβάλλεται ἡ συστηματικὴ χορήγησις τοῦ μητρικοῦ γάλακτος κατόπιν ἀμέλξεως, μέχρις ὑποχωρήσεως ἢ διορθώσεως τῶν ἀνωμαλιῶν.

11. *Προωρότης.* Εἰς τὰ πρόωρα μὲ πολὺ μικρὸν βάρος ἢ καὶ εἰς ἐκεῖνα ἅτινα ἐμφανίζουν παθολογικὰς καταστάσεις ἢ νωθρότητα, ὁ θηλασμὸς κατὰ τὰς πρώτας ἡμέρας καθίσταται προβληματικὸς. Ἐπιβάλλεται ὅμως ἡ συχνὴ ἀμέλξις καὶ χορήγησις τοῦ λίαν ἀπαραιτήτου μητρικοῦ γάλακτος, μέχρις ὅτου τὰ βρέφη καταστοῦν ἱκανὰ διὰ θηλασμόν.

(*Συνεχίζεται*)

Κ. Π. ΠΑΔΙΑΤΕΛΛΗΣ

Ἵφηγητῆς

Διευθυντῆς Παιδιατρικοῦ Τμήματος

Μαιευτηρίου «Μαρίκα Ἡλιάδη»

